

Tajemná studánka

Po necelém roce prací byla 7. listopadu 2015 pod starou vrbou za hřbitovem poskládána mohyla s trubkou. Ještě rozhodně není vše hotovo, ale Tajemná studánka poprvé pěkně vypadá a můžeme se její vody napít bez obav, že do ní předtím něco spadlo. Pěkná trubka studánce jen přidává na její jednoduché kráse. Ale práce na ní rozhodně nebyla jednoduchá. Na začátku byla tůňka. Pěkná, malá, kruhová, v kruhu zakrslých vrbiček, porostlá žabincem a obývaná obojživelníky. Znal jsem ji už z dřívějška, ale když mi bylo řečeno, že je to pramen, moc jsem tomu nevěřil. Voda se tam sice nějak dostat musela, ale také to mohla být spodní voda - hladina tůňky byla asi 10 centimetrů pod úrovní okolního rovného terénu, nic nepřitékalo, nic neodtékalo.

Od Nadace Veronica jsme však dostali příspěvek 23 000 Kč a město Rajhrad také přislíbilo finanční pomoc na vybudování studánky, takže jsme to zkusili. Nedělali jsme si žádné velké naděje. V září roku 2014 jsme tůňku průběžně čistili od žabince a od nánosů větviček a listů na dně. Jednoho dne jsme z ní vyčerpali asi 700 litrů vody a odhalili jsme zbytky staré cihlové zanesené studánky, kde se, jak se později ukázalo, nacházel nejsilnější pramen. Za týden, ale možná i dřív, byla voda zpět.

Studánkový tým rozhodl, že se tehdejší malá tůňka bagrem rozšíří do protáhlého tvaru několikanásobné velikosti, a samozřejmě se pokusíme podchytit pramen. Bagrování bylo opravdu provedeno, byla při tom odkryta původní studánka a stará dubová prkna, ale nevznikla mělká protáhlá tůňka, nýbrž kvádrový bazén s hloubkou kolem metru a půl a kolmými stranami. Po dlouhém čase nečinnosti byla voda odčerpána a nejsilnější pramen zaskružen. Prameny tam však tekly celkem tři a ten nejsilnější byl zachycen prasklou skruží, tudíž většina vody tekla bokem. Studánka dál neměla odtok, takže voda brzy znovu zatopila jámu a vystoupala až několik centimetrů nad přetok ze skruže.

Po ještě delším čase nečinnosti nastoupila jiná stavební firma a budování se začalo ubírat správným směrem. V prvé řadě znovu nastoupila těžká technika a vznikl tolik potřebný odtok se vsakovacím jezírkem, kam jsme přestěhovali obyvatele tůňky. Rostlinami sice vše necháme osázet až na jaře a voda je taky zakalená, ale žáby tam nejspíš na zimu zůstanou. Následovala časově a fyzicky nejnáročnější část - skopávání břehů. Prudké břehy po práci bagru tak nemohly zůstat, a proto se u studánky během pěti sobotních dopolední

vystřídalo deset dobrovolníků s lopatami, rýči, motykami a hráběmi a společně jsme tak nejbližší okolí studánky o poznání zkrášlili. Odtok fungoval dobře, takže voda u studánky značně opadla, a zbytku jsme pomohli hlínou získanou z odkopaných břehů. Během jedné brigády, na níž jsem bohužel nebyl, byla poskládána mohylka, o které jsem se už zmínil, a diametrálně změnila vzhled studánky a atmosféru jejího okolí. Sice budou břehy osázeny, na mohylku nejspíš přibude symbolická stříška, do největšího pískovcového kamene bude vytesán nápis a možná budou provedeny i nějaké další drobné úpravy, ale pro mě bylo v tu chvíli hotovo. Stručně řečeno, povedlo se nám realizovat úžasné dílo v obtížných technických podmínkách. Valná většina studánek je ve svahu, mají tedy přirozený odtok, pramen se dá vyhloubit a zaskružit, o něco níže se vybuduje studánka, ještě níž potom zázemí pro ostatní živočichy... My jsme to vše museli zvládnout na rovině.

Zároveň prosíme o zachování pořádku u studánky. Koš ke studánce dávat nebudeme, protože by ho někdo musel vynášet. Rozumný člověk po sobě umí uklidit. Ani ta nejkrásnější studánka nevypadá moc hezky, když se kolem ní válí odpadky. Dle rozboru sice voda není pitná, nevyhovují zejména chloridy, ale přesto doufám, že si někdy zajdete ke studánce a ochutnáte. Občasné napití prý neuškodí, mohu potvrdit.

Martin Mlečka, žák 7. B třídy ZŠ TGM Rajhrad